

Cynulliad Cenedlaethol Cymru: 2016–2021

Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig

Sefydlwyd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig gan y Cynulliad ar 28 Mehefin 2016 gyda'r cylch gwaith a ganlyn:

'Archwilio deddfwriaeth a dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif drwy graffu ar ei gwariant, ei gweinyddiaeth a'i pholisi, yn cwmpasu'r meysydd a ganlyn (ond heb fod yn gyfyngedig iddynt): newid yn yr hinsawdd; ynni; rheoli cyfoeth naturiol; cynllunio; lles anifeiliaid ac amaethyddiaeth.'

Mae'r 'pecyn croeso' hwn yn cynnwys gwybodaeth i aelodau'r Pwyllgor am y gefnogaeth sydd ar gael gan staff Comisiwn y Cynulliad, yn ogystal â ffynonellau cyngor a chyfarwyddyd. Mae hefyd yn cynnwys manylion am rai o'r gweithdrefnau a'r arferion cyffredinol ar gyfer pwyllgorau'r Cynulliad.

Mae'r pecyn yn ymdrin â'r meysydd a ganlyn:

1. Cymorth y Tîm Integredig
2. Sut mae'r pwyllgorau'n gweithredu
3. Datblygiad Proffesiynol Parhaus
4. Manylion cyswllt

1. Cymorth y Tîm Integredig

Mae'r Pwyllgor yn cael ei gefnogi yn ei waith gan dîm integredig o staff Comisiwn y Cynulliad. Mae'r tîm hwn yn cynnwys y clercod, ymchwilyr, cyfreithwyr, staff allgymorth a chyfathrebu a chyfieithwyr sy'n darparu cyngor arbenigol mewn gwahanol feysydd.

Mae'r tîm integredig yn cael ei arwain gan y Clerc sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am y gefnogaeth a ddarperir i'r Pwyllgor.

a) Y Tîm Clercio

Y tîm clercio sy'n cefnogi gwaith y Pwyllgor o ddydd i ddydd, gan gynllunio a threfnu busnes y Pwyllgor. Y Cadeirydd a'r Aelodau sy'n gyrru gwaith y Pwyllgor; y Clercod a'u tîm sy'n cynorthwyo hyn. Mae'r gwaith hwn yn canolbwyntio ar ddarparu gwybodaeth a chyngor amserol, cywir a pherthnasol yn ogystal â rheoli ymchwiliadau'r Pwyllgor a drafftio adroddiadau neu ddogfennau ysgrifenedig eraill.

Mae'r tîm clercio hefyd yn sicrhau bod gwybodaeth am waith y Pwyllgor yn cael ei chyhoeddi ar dudalen y Pwyllgor ar y wefan, ac ar safleoedd cyfryngau cymdeithasol perthnasol.

b) Y Gwasanaethau Cyfreithiol

Mae'r Pwyllgor yn cael ei gefnogi gan gynghorwr cyfreithiol o'r Gwasanaethau Cyfreithiol. Mae'n cynorthwyo'r Pwyllgor trwy gynghori ar yr agweddau cyfreithiol ar unrhyw ran o waith y Pwyllgor. O ran deddfwriaeth, mae'n cefnogi'r Pwyllgor trwy helpu i ddeall goblygiadau technegol ac ymarferol deddfwriaeth a drafftio gwelliannau ar gyfer aelodau'r pwyllgor.

c) Y Gwasanaeth Ymchwil

Mae'r Gwasanaeth Ymchwil a Swyddfa'r UE yn darparu cyngor polisi arbenigol.

Ceir rhagor o wybodaeth yn y [Canllaw i'r Gwasanaeth Ymchwil](#).

ch) Y Tîm Allgymorth

Mae'r Tîm Allgymorth yn cefnogi pwyllgorau'r Cynulliad trwy hwyluso cyfleoedd i ymgysylltu ag amrywiaeth o ddinasyddion o bob rhan o Gymru. Bydd cyfraniadau yn cael eu hannog a'u cynnwys yn benodol gan bobl na fyddai eu llais fel arall yn cael ei glywed yn y broses graffu.

Maent yn gwneud hyn trwy deilwra rhaglenni a gweithgareddau ymgysylltu sy'n cyd-fynd ag ymgynghoriadau'r pwyllgorau, ar adegau sy'n gyfleus i Aelodau'r Cynulliad a chyfranogwyr, mewn amgylchedd dymunol a chyfforddus.

Mae rhagor o wybodaeth am y cymorth sydd ar gael i'w gweld ar y [dudalen ar waith allgymorth ac ymgysylltu allanol ar y wefan](#).

d) Y Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi

Mae staff y Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi ar gael i helpu Aelodau i wneud y defnydd gorau o'r adnoddau sy'n galluogi pob aelod i dderbyn gwybodaeth a chyfrannu'n llawn yn yr iaith swyddogol sydd orau ganddo – Cymraeg neu Saesneg.

Darperir cyfieithu ar y pryd o'r holl gyfraniadau a wneir yn Gymraeg ym mhob cyfarfod pwyllgor, gan alluogi Aelodau'r Cynulliad i gyfathrebu gan ddefnyddio'r naill neu'r llall o'r ddwy iaith swyddogol. Paratoir **cyfieithiadau testun** Cymraeg o holl ddogfennau swyddogol y Cynulliad, gan gynnwys adroddiadau pwyllgor, briffiau i Aelodau ac ati. Anfonir **trawsgriafiadau** o gyfarfodydd y pwyllgorau at Glercod y Pwyllgor a'r Aelodau ar ffurf drafft o fewn tri diwrnod gwaith, a chyhoeddir fersiwn derfynol ar y rhyngrwyd o fewn 10 diwrnod gwaith. Yn ogystal, mae'r gwasanaeth yn darparu **hyfforddiant yn y Gymraeg** i gynorthwyo Aelodau'r Cynulliad i ddysgu Cymraeg neu i wella eu sgiliau iaith. Mae'r ddarpariaeth yn hyblyg ac wedi'i theilwra i ddiwallu anghenion dysgwyr ar bob lefel.

Gofynnir i aelodau'r Pwyllgor ynglŷn â'u dewisiadau o ran rheoli eu gwaith ar gyfer y Pwyllgorau (gan gynnwys, er enghraifft, ym mha iaith y maent yn dymuno derbyn papurau), a bydd y tîm yn cynorthwyo i sicrhau hyn.

2. Sut mae'r pwyllgorau'n gweithredu

Mae'r rheolau a nodir yn Rheol Sefydlog 17 yn llywodraethu'r modd y mae'r pwyllgorau'n gweithredu. Mae cyngor ar unrhyw agwedd ar reol Sefydlog 17 ar gael gan y Clercod, a nodir rhai o elfennau allweddol o Reol Sefydlog 17 isod:

- Datgan Buddiannau (Rheol Sefydlog 17.24A) – Cyn cymryd rhan mewn unrhyw drafodion pwyllgor, rhaid i Aelod ddatgan unrhyw fuddiant, boed yn ariannol neu fel arall, sydd gan yr Aelod, neu hyd y gŵyr yr Aelod, sydd gan aelod o'i deulu, neu y mae'r Aelod neu aelod o'i deulu yn disgwyl ei gael sy'n berthnasol i'r trafodion hynny, ac y gellid ystyried yn rhesymol gan eraill ei fod yn dylanwadu ar gyfraniad yr Aelod.
- Cworwm (Rheol Sefydlog 17.31) – Rhaid datgan nad oes cworwm i gyfarfod pwyllgor os bydd llai na thri Aelod neu lai na thraean o nifer aelodau'r pwyllgor, pa un bynnag yw'r mwyaf, yn bresennol. Rhaid datgan nad oes cworwm i gyfarfod pwyllgor os un grŵp gwleidyddol yn unig a gynrychiolir gan yr Aelodau sy'n bresennol ar ddechrau'r cyfarfod.
- Natur agored y pwyllgorau (Rheol Sefydlog 17.40) – Rhaid i bwyllgorau gyfarfod yn gyhoeddus, a rhaid caniatáu mynediad ar gyfer darlledu cyfarfodydd cyhoeddus yn unol â'r trefniadau y bydd y Comisiwn yn cytuno arnynt. Caiff cyfarfodydd pwyllgorau eu darlledu ar Senedd TV, ac mae trawsgrifiadau o gyfarfodydd pwyllgorau ar gael ar ffurf ddrafft o fewn tri i bum diwrnod gwaith. Cyhoeddir y fersiwn derfynol o fewn 10 diwrnod gwaith.
- Cyfarfod yn Breifat (Rheol Sefydlog 17.42) – Caiff pwyllgor benderfynu gwahardd y cyhoedd o gyfarfod ffurfiol neu unrhyw ran o gyfarfod

ffurfiol ar gyfer diben penodol. Nid yw'r Rheolau Sefydlog hyn yn berthnasol i gyfarfodydd anffurfiol.

- Dirprwyon (Rheol Sefydlog 17.48) –Caniateir i aelod o bwyllgor sydd wedi rhoi hysbysiad ymlaen llaw i'r cadeirydd gael ei gynrychioli mewn cyfarfod, neu ran o gyfarfod, gan Aelod arall o'r un grŵp gwleidyddol sydd wedi'i enwi ymlaen llaw.

3. Datblygiad Proffesiynol Parhaus ar gyfer gwaith y pwyllgorau

Er mwyn cefnogi gwaith y pwyllgorau, mae'r tîm Cyswllt a Datblygiad Proffesiynol yr Aelodau wedi paratoi llyfryn sy'n rhoi blas ar y cyfleoedd sydd ar gael i aelodau pwyllgorau, Cadeiryddion pwyllgorau a staff yr Aelodau. Mae wedi ei gynllunio i helpu i ddatblygu'r wybodaeth, yr arbenigedd a'r sgiliau sydd eu hangen i ymgymryd â'r gwahanol agweddau ar waith pwyllgorau – nodir prif elfennau'r llyfryn isod.

Gall aelodau'r Pwyllgor drafod unrhyw ofynion sydd ganddynt ar gyfer Datblygiad Proffesiynol Parhaus â thîm Cyswllt a Datblygiad yr Aelodau, neu â Chlerc y Pwyllgor.

Strategaeth a dull gwaith – Datblygu amcanion a phwrpas y pwyllgor; datblygu gweledigaeth ar y cyd; adnabod blaenoriaethau a datblygu dull strategol; mesur cynnydd; y pwyllgor yn gweithio fel tîm; amserlennu a chynllunio ymlaen; gwerthuso effaith.

Maes arbenigol / maes pwnc y pwyllgor – Deall y cyd–destun o ran pwnc a pholisi, a'r cyd–destun deddfwriaethol ac ariannol, a'r materion allweddol sy'n berthnasol yng Nghymru, y DU a thu hwnt; dod i adnabod y rhanddeiliaid a dulliau gwahanol o ymgysylltu â'r cyhoedd.

Dull o gasglu tystiolaeth a chwestiynu - Paratoi; technegau cwestiynu gwahanol a ffyrdd o olrhain ymatebion; ymdrin â gwahanol fathau o dystion; gosod amcanion ar gyfer pob darn o waith; gwerthuso tystiolaeth (llafar, ysgrifenedig ac arall); gwaith dilynol a gwerthuso effaith.

Craffu ariannol – Proses y gyllideb; effaith pwerau codi trethi / benthycu; craffu ariannol yn ystod y flwyddyn (polisi a deddfwriaeth).

Deddfwriaeth – Adnabod nodweddion allweddol deddfwriaeth effeithiol; drafftio gwelliannau a defnyddio'r cyfnodau gwelliannau; cynnal gwaith craffu cyn deddfu ac ar ôl deddfu; craffu ar is-ddeddfwriaeth.

4) Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig

Manylion Cyswilt y Tîm Integredig

Alun Davidson alun.davidson@cynulliad.cymru	Clerc	6339
Catherine Hunt catherine.hunt@cynulliad.cymru	Ail Clerc	6347
Adam Vaughan adam.vaughan@cynulliad.cymru	Dirprwy Clerc	6359
Hasera Khan hasera.khan@cynulliad.cymru	Cymorth Tîm	6349

Y Gwasanaeth Ymchwil

Andrew Minnis andrew.minnis@cynulliad.cymru	Arweinydd y Tîm Ymchwil Yr Amgylchedd a thrafnidiaeth	6314
Nia Seaton nia.seaton@cynulliad.cymru	Uwch-swyddog Ymchwil Amaethyddiaeth, tirweddau dynodedig a mynediad, lles anifeiliaid, cadwraeth natur, y môr a physgodfeydd, ac asesiadau amgylcheddol	6313
Elfyn Henderson elfyn.henderson@cynulliad.cymru	Uwch-swyddog Ymchwil Cynllunio ar gyfer defnydd tir, rheoliadau a rheoli adeiladu, dŵr a charthffosiaeth, llifogydd ac erydu arfordirol, coedwigaeth, a bwyd a diod.	6317
Chloe Corbyn chloe.corbyn@cynulliad.cymru	Uwch-swyddog Ymchwil Gwastraff, newid yn yr hinsawdd, ynni a datblygu cynaliadwy	6316

Y Gwasanaethau Cyfreithiol

Gwyn Griffiths ogwyn.griffiths@cynulliad.cymru	Uwch-gynghorwr Cyfreithiol	6429
Lisa Salkeld lisa.salkeld@cynulliad.cymru	Cynghorwr cyfreithiol	6437

Y Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi

Peter Hill peter.hill@cynulliad.cymru	Uwch-olygydd	6346
--	--------------	------

Y Gwasanaethau Addysg ac Allgymorth

Celyn Cooper celyn.cooper@cynulliad.cymru	Uwch-swyddog Allgymorth ac Ymgysylltu	6275
--	---------------------------------------	------